

Briuselis, 2022 m. birželio 3 d.
(OR. fr, en)

9524/1/22
REV 1

RECH 305
COMPET 405
RELEX 696
DEVGEN 102

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinų atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9163/22

Dalykas: Išvados dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų
srityje principų ir vertybių
Patvirtinimas

I. ĮVADAS

1. Atsižvelgiant į 2022 m. birželio 10 d. įvyksiantį Konkurencingumo tarybos posėdį, buvo parengtos Tarybos išvados dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje principų ir vertybių. Šis išvadų projektas atitinka 2021 m. rugsėjo 28 d. išvadas „Pasaulinis požiūris į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija“¹, kuriose valstybės narės ir Komisija raginamos dalyvauti bendro rengimo procese siekiant toliau plėtoti pagrindinius Sąjungos principus ir vertybes tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) srityje.

¹ Dok. 12301/21

2. Šios išvados taip pat pratęsia Tarybos rekomendaciją (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto², kurioje valstybėms narėms rekomenduojama, glaudžiai bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais, Sąjungoje taikyti MTI srities vertybes ir principus.
3. Šiose išvadose plėtojami principai ir vertybės, pristatyti už mokslinius tyrimus atsakingiems ministrams 2022 m. kovo 8 d. posėdyje Marselio deklaracijos dėl tarptautinio bendradarbiavimo MTI srityje kontekste. Jose visų pirma raginama, remiantis šiais principais ir vertybėmis, pradėti daugiašalį dialogą su pagrindiniais Sąjungos tarptautiniais partneriais.
4. Be to, išvadų priede pateikiamas Tarybos pareiškimas (dok. 9524/22 ADD 1) dėl Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą poveikio moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Kadangi tarptautinio bendradarbiavimo principų ir vertybių įgyvendinimas ir konfliktas Ukrainoje laiko atžvilgiu skiriasi, manyta, kad tikslinga patvirtinti atskirą pareiškimą šiuo aktualiu klausimu, kartu pabrėžiant jo svarbą.

II. DABARTINĖ PADĖTIS

5. Šio pranešimo priede pateikiamas tekstas yra toks pats kaip dok. 9163/22 priede išdėstytas tekstas, kurį Nuolatinių atstovų komitetas patvirtino 2022 m. gegužės 25 d. Komitetas nusprendė perduoti šį išvadų projektą Tarybai (konkurencingumas) patvirtinti 2022 m. birželio 10 d. posėdyje.
6. Lenkijos delegacija pareiškė ketinanti į Tarybos posėdžio protokolą įtraukti pareiškimą dėl sąvokos „lytis“ (angl. „gender“), vartojamos angliškos išvadų teksto redakcijos (dok. 9524/22 ADD2) 8 punkte, aiškinimo.

² OL L 431, 2021 12 2

III. IŠVADA

7. Todėl Tarybos (konkurencingumas) prašoma patvirtinti priede išdėstytas išvadas.

PROJEKTAS

**Tarybos išvados dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje
principų ir vertybių**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- savo 2021 m. rugsėjo 28 d. išvadas „Pasaulinis požiūris į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija“³, kuriose ji nustatė bendrus pagrindinius Sąjungos principus ir vertybes tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) srityje ir paragino valstybes narės ir Komisiją dalyvauti bendro rengimo procese siekiant tuos principus ir vertybes toliau plėtoti;
- Tarybos rekomendaciją (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto⁴, kurioje ji rekomenduoja, kad valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su suinteresuotaisiais subjektais, Sąjungoje taikytų MTI vertybes ir principus ir juos propaguotų bendraudamos su trečiosiomis šalimis, kad užtikrintų vienodas galimybes ir bendras pagrindines sąlygas;

³ Dok. 12301/21.

⁴ OL L 431, 2021 12 2;

Ivadas

1. PAŽYMI, kad tarptautiniu bendradarbiavimu MTI srityje turėtų būti siekiama propaguoti demokratines vertybes ir bendradarbiavimą taikos labui, Darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslų pasiekimą, prieigą prie naujausių žinių, taip pat talentų, ypač jaunų tyrėjų, bendradarbiavimą ir judėjimą pasaulyje; PRIMENA, kad tarptautinis bendradarbiavimas MTI srityje yra būtinas siekiant įveikti pasaulinius iššūkius, suteikia ekonominių galimybių sukurtose bei besiformuojančiose rinkose ir leidžia stiprinti pasaulinį Sąjungos vaidmenį pasitelkiant mokslo diplomatiją; PABRĖŽIA, kad tarptautinis bendradarbiavimas MTI srityje padeda stiprinti MTI poveikį formuojant, remiant ir įgyvendinant Sąjungos politiką ir gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant visa apimančių tikslų, visų pirma aplinkos ir klimato tikslų; PRIPAŽIŠTA svarbų mokslo diplomatijos vaidmenį, *inter alia*, stiprinant Sąjungos, kaip patikimos pasaulinės partnerės mokslo, technologijų ir inovacijų srityje, įtaką;
2. PABRĖŽIA tyrėjų ir kitų mokslinių tyrimų ir plėtros darbuotojų, novatorių, akademinės bendruomenės narių ir studentų užmojų bendradarbiauti tarptautiniu mastu; PABRĖŽIA, kad Komisija ir valstybės narės turėtų užsitikrinti galimybę laisvai dirbti su savo partneriais iš trečiųjų šalių aplinkoje, grindžiamoje visiems subjektams bendrais principais ir vertybėmis, kad būtų užtikrintas subalansuotas bendradarbiavimas; PABRĖŽIA, kad svarbu remti aukštojo mokslo institucijas, mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą, taip pat mokslinių tyrimų ir technologijų veiklą vykdančias organizacijas laikantis koordinuoto Europos požiūrio, kad būtų užtikrintas subalansuotas ir abipusiai naudingas bendradarbiavimas – tai dalis Sąjungos švelniosios galios ir pajėgumo nustatyti pasaulinius standartus;
3. AKCENTUOJA, kad MTI srityje svarbu bendradarbiauti su Sąjungos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos asocijuotosiomis šalimis ir su šalimis, kurios palaiko ilgalaikius santykius su Sąjunga, taip pat su trečiosiomis šalimis, kurios laikosi bendrų Sąjungos principų ir vertybių, siekiant juos propaguoti tarptautiniu lygmeniu, laikantis pasaulinio požiūrio į mokslinius tyrimus ir inovacijas;

4. PAŽYMI, kad reikia iš naujo subalansuoti, kai tikslinga, tarptautinį bendradarbiavimą MTI srityje remiantis abipusiškumu ir vienodomis sąlygomis, laikantis principo „kiek įmanoma atviras, kiek būtina uždaras“; ATKREIPIA DĖMESĮ į 2022 m. kovo 8 d. Marselio ministrų konferencijoje dėl visuotinio požiūrio į mokslinius tyrimus, inovacijas ir aukštąjį mokslą pristatytus principus ir vertybes ir PABRĖŽIA, kad tarptautinis bendradarbiavimas MTI srityje turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į Sąjungos principus bei vertybes ir į strateginius Sąjungos interesus, visų pirma siekiant skatinti Sąjungos technologinį suverenumą ir Sąjungos strateginį savarankiškumą, kartu išsaugant atvirą ekonomiką;

Tarptautinio bendradarbiavimo MTI srityje principai ir vertybės

5. PRIPAŽIŠTA, kad mokslinių tyrimų laisvė yra teisė laisvai apibrėžti mokslinių tyrimų klausimus, taikyti patikimus mokslinių tyrimų metodus, kvestionuoti tradicinę išmintį ir siūlyti naujų idėjų ir teorijų; ir PRITARIA tyrėjų teisėms skelbti, skleisti ir atvirai komunikuoti šių mokslinių tyrimų rezultatus ir duomenis ir jais dalytis, be kita ko, pasitelkiant mokymąsi ir mokymą, taip pat burtis į atstovaujančias profesines ar akademinės organizacijas nepatiriant jokių nepalankių sąlygų dėl sistemos, kurioje jie dirba, arba dėl cenzūros ar diskriminacijos;
6. AKCENTUOJA etikos ir sąžiningumo svarbą ir PRIMYGTINAI RAGINA vykdant tarptautinį mokslinį ir akademinį bendradarbiavimą atsižvelgti į etinius klausimus, įskaitant atvejus, kai mokslinių tyrimų darbas susijęs su žmonėmis ir privatumu, bandymais su gyvūnais ar aplinka, be kita ko, atliekant nepriklausomą ir skaidrų etišką tarpusavio vertinimą; PABRĖŽIA, kad mokslinių tyrimų sąžiningumas apima patikimumo, sąžiningumo, pagarbos ir atsakomybės elementus siekiant gauti patikimus mokslinių tyrimų rezultatus skaidriu ir atkuriamu būdu, kovoti su pseudomokslų ir klaidingos informacijos sklaida, kurti ir išlaikyti pasitikėjimą mokslu; PRAŠO Komisijos ir valstybių narių savo tarptautinį bendradarbiavimą MTI srityje grįsti Europos elgesio kodeksu mokslinių tyrimų etikos klausimais;

7. PABRĖŽIA, kad kompetencija mokslinių tyrimų srityje yra pagrindinė tarptautinio bendradarbiavimo MTI srityje varomoji jėga; AKCENTUOJA, kad kompetencija mokslinių tyrimų srityje taip pat turi būti vertinama remiantis etikos ir sąžiningumo principais ir turėtų būti skatinama užtikrinant laisvą ir labiau subalansuotą tarptautinį tyrėjų judėjimą ir žinių sklaidą;
8. RAGINA kovoti su bet kokia diskriminacija ir SKATINA įtraukumą ir lyčių lygybę, visų pirma lygias karjeros galimybes, taip pat lyčių aspekto įtraukimą į MTI veiklą;
9. RAGINA taikyti atvirojo mokslo praktiką siekiant abipusiško mokslinių tyrimų rezultatų konsolidavimo ir sklaidos taikant sistemas ir strategijas, orientuotas į atvirą ir tiesioginę prieigą prie mokslinių publikacijų, taip pat mokslinių tyrimų duomenų struktūrizavimo, išsaugojimo ir, kiek įmanoma, atvėrimo ar dalijimosi jais laikantis randamų, prieinamų, sąveikių ir pakartotinai panaudojamų duomenų principų, taip pat naudojantis programine įranga ir pirminiais kodais; REMIA atvirojo mokslo infrastruktūrą, atvirą piliečių dalyvavimą mokslo procese, bendravimą su visuomene ir atvirąsias inovacijas;
10. RAGINA Komisiją ir valstybes nares skatinti ir propaguoti geresnę intelektinės ir pramoninės nuosavybės teisių visuotinę apsaugą ir vykdymo užtikrinimą, taip pat privatumo ir asmens duomenų apsaugą, siekiant pirmenybę teikti subalansuotam požiūriui į suinteresuotųjų subjektų interesų apsaugą ir ekonominę bei socialinę žinių valorizacijos poveikį;
11. PRIPAŽĮSTA vertės kūrimą ir socialinę bei ekonominę poveikį, kurį lemia fundamentiniai moksliniai tyrimai ir mokslas, technologijos ir inovacijos, visų pirma siekiant spręsti visuomenės uždavinius pasitelkiant produktus, paslaugas, procesus ir sprendimus, taip pat mokslo žinias, kuriomis prisidedama prie faktiniais duomenimis grindžiamo politikos formavimo; PABRĖŽIA, kad MTI turėtų skatinti žmonių ir kitų gyvų būtybių gerovę laikantis tvaraus ir abipusiškai pagarbaus požiūrio į visą planetos aplinką ir išteklius, ekonominę ir visuomeninę gerovę ir žinių perdavimą;

12. RAGINA prisiimti atsakomybę už visuomenę ir aplinką ir PRAŠO Komisijos bei valstybių narių vykdant tarptautinį bendradarbiavimą MTI srityje reaguoti į visuomenės poreikius, kad būtų užtikrinta didesnė nauda visuomenei ir aplinkai, ir skatinti suinteresuotųjų subjektų, vietos bendruomenių ir piliečių dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant politiką, tuo tikslu stiprinant mokslinį dialogą ir komunikacijos veiklą, kad būtų remiamas pasitikėjimas mokslu ir inovacijomis bei angažavimasis mokslo ir inovacijų srityje; SKATINA solidarumą ir partnerystes, visų pirma su mažų ir vidutinių pajamų šalimis, ir PAŽYMI, kad tarptautinis bendradarbiavimas MTI srityje taip pat yra viena iš pagrindinių priemonių, padedančių plėtoti ir stiprinti žiniomis grindžiamą ekonomiką šiose šalyse;
13. PRIPAŽŪSTA rizikos valdymo ir saugumo svarbą; REKOMENDUOJA Komisijai ir valstybėms narėms imtis priemonių siekiant kovoti su užsienio kišimusi ir valdyti tarptautiniam bendradarbiavimui MTI srityje būdingą riziką, kartu numatant tinkamas atsargumo priemones, susijusias su Sąjungos saugumu ir intelektinės ir pramoninės nuosavybės teisių apsauga, privatumo, asmens duomenų ir infrastruktūros apsaugos taisyklėmis; PRAŠO Komisijos ir valstybių narių remtis gerąja patirtimi, nustatyta, pavyzdžiui, Komisijos tarnybų darbiniam dokumente „Kova su užsienio kišimusi į mokslinius tyrimus ir inovacijas“⁵, ir ją toliau plėtoti, siekiant remti jos įgyvendinimą;

Siekiant daugiašalio dialogo su pagrindiniais tarptautiniais partneriais dėl tarptautinio bendradarbiavimo MTI srityje principų ir vertybių

14. PRAŠO Sąjungos pagrindinių tarptautinių partnerių, kiek tai susiję su bendradarbiavimu MTI srityje, dalyvauti daugiašaliame dialoge su Sąjunga remiantis šiais principais ir vertybėmis, visų pirma prisidėti prie tvirtos ir bendros subalansuoto ir abipusiai naudingo tarptautinio bendradarbiavimo MTI srityje taikiais tikslais sistemos, nustatyti bendrą principų ir vertybių laikymosi pagrindą, skatinti sudaryti vienodas sąlygas, stiprinti solidarumą su mažų ir vidutinių pajamų šalimis ir bendradarbiauti kovojant su bet koku užsienio kišimusi į MTI srityje;

⁵ Dok. 5396/22.

15. PRAŠO Komisijos parengti šį daugiašalį dialogą laikantis koordinuoto požiūrio tarp Sąjungos ir jos valstybių narių pasitelkiant EMTE forumo nuolatinį visuotinio požiūrio į mokslinius tyrimus ir inovacijas pogrupį.
-